

foto: N. Bobovnik

Geografska širina

e-novičnik Oddelka za geografijo FF UL

januar 2021

ISSN: 2630-1660

Dogodki

Informativni dan 2021

KDAJ: v petek, 12. 2. 2020 ob 10. in 17. uri ter v soboto, 13. 2. 2020 ob 10. uri
Zoom povezava: <https://uni-lj-si.zoom.us/j/92101639068>

Gradiva za zainteresirane dijakinje in dijake so dostopna na:
<https://geo.ff.uni-lj.si/vodic-za-studente-oddelka-za-geografijo>
Več informacij: geografija@ff.uni-lj.si

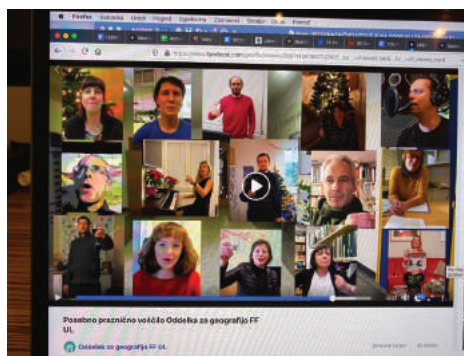

Novice

Predpraznično vzdušje na Oddelku za geografijo

Vsako leto pred božično-novoletnimi prazniki na Oddelku za geografijo organiziramo različna srečanja. Na njih si navadno toplo, tudi osebno s stiskom rok, voščimo lepe praznike in vse najlepše v novem, prihajajočem letu. Zaradi epidemije, vseh teh, nam izredno dragih dogodkov, ob koncu leta 2020 ni bilo možno organizirati. Ker smo želeli kljub vsemu našim študentkam in študentom ter vsem geografinjam in geografom voščiti lepe praznike, in jim sporočiti, kako zelo težko čakamo na lepše čase, ko se bomo lahko zopet v živo videli, smo se odločili za malce drugačno, pevsko voščilo. Izbrali smo za predpraznični čas primerno pesem Na božično noč v originalni izvedbi Pop designa. S skupnimi močmi smo malce navihano ustvarili videospot, v katerem smo zaposleni nekoliko bolj »geografsko«

interpretirali pesem. Tako je nastal prvi videospot zaposlenih na Oddelku za geografijo FF UL. Luč dneva je premierno ugledal na geografski prednovoletni čajanki v sredo, 23. 12. 2020, ki je bila tako kot večina družabnih stvari v tem letu, v virtualnem okolju.

Video je na Facebooku prejel več kot 14.000 ogledov (vir: Facebook).

Nihče ni pričakoval, da bo naš videospot pritegnil toliko pozornosti. V času epidemije je postal v geograf-

skem okolju viralen. Zagotovo nas je pevsko-geografski podvig spodbudil, da bomo v novem letu ustvarili še kak navihano geografski videopodvig. Videospot (Posebno praznično voščilo Oddelka za geografijo FF UL) si lahko še vedno ogledate na Facebook strani Oddelka za geografijo FF UL. **Mojca Ilc Klun in Uroš Stepišnik, idejni vodji, režiserja in ustvarjalca končnega videa**

Natečaj za naj-geografsko voščilnico 2020

Študenti so bili h kreativni nalogi – oblikovanju naj-geografske voščilnice povabljeni 26. novembra. Prispeli so trije predlogi. Komisija v sestavi Urša Kosmač (koordinatorka tutorjev študentov na Oddelku za geografijo), Tim Gregorčič (predsednik Društva mladih geografov Slovenije - DMGS) in dr. Simon Kušar (predstojnik Oddelka za geografijo) je 10. 12. 2020

Novice

izvedla glasovanje o naj-geografski voščilnici.

1. mesto: Neža Jenko

»Na geografski praznični smrečici se poleg lučk v obliki zvezdic, okraskov globusa, ki naj bi predstavljal cel svet, in kokoši, ki naj bi predstavljala Slovenijo, v okraskih različnih oblik najde še nekaj osnovne študentske geografske literature in drugih geografskih publikacij ...«
Neža Jenko

2. mesto: Rok Brišnik

»Ob besedi geografska novoletna voščilnica sem najprej pomislil na Zemljo z božično kapico. Ker pa sem želel biti nekoliko bolj izvirin, a še vseeno geografski, sem prišel na idejo Božičkovega potovanja po državah. Upam, da sem s tem motivom spodbudil tako geografje kot tudi druge, da so odprli svoj Atlas in se podali v iskanje narisanih držav ...«
Rok Brišnik

3. Eva Kralj

»Za novoletno voščilnico sem si izbrala zasneženo pokrajino s sončnim zahodom, ki ga večkrat lahko vidimo tudi v zimskem času. Sneg se je počasi že stopil, zato sem naslikala kapljico, ki spominja na naš planet, ki se je v zadnjih letih zaradi podnebnih sprememb močno spremenil. Tako se je zgodilo tudi s snegom, ki v zadnjih letih počasi izginja ...«
Eva Kralj

Simon Kušar

Raziskovalni izzivi na področju ekološkega odtisa in projekt Sustainaware

Na Oddelku za geografijo UL FF že več let spremljamo metodološki napredek in možnosti uporabe ekološkega odtisa kot sinteznega pokazatelja pritiskov človeške družbe na okolje. Z organizacijo Global Footprint Network, ki izračunava in razvija omenjeni kazalec, smo imeli priložnost neposredno sodelovati tudi pri izračunavanju ekološkega odtisa za slovenske statistične regije v letu 2020 po naročilu Ministrstva za okolje in prostor ter Agencije Republike Slovenije za okolje. Zanimanje za ekološki odtis je v Sloveniji izjemno naraslo po njegovi vključitvi v Strategijo razvoja Slovenije 2030, in sicer v vlogi kazalnika uspešnosti za spremljanje trajnostnega upravljanja naravnih virov. Država si je v strategiji zadala cilj, da do leta 2030 zmanjša ekološki odtis na prebivalca za okrog 20 odstotkov (s 4,7 gha na prebivalca leta 2013 na 3,8 gha na prebivalca leta 2030). Najnovejši izračuni za leto 2017 pa kažejo, da se je ekološki odtis v vmesnem času celo zvišal (na 4,9 gha na prebivalca) in bo doseganje cilja izjemno zahtevno. Zmanjševanje ekološkega odtisa je vključeno tudi v nacionalni program varstva okolja do leta 2030, na ravni regij pa je bil prepoznan za vodilni kazalnik na področju okolja v procesu priprave regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021–2027 in spremljanja regionalnega razvoja v Sloveniji. Na ekološkem odtisu kot učinkovitem orodju za ozaveščanje o posledicah našega življenjskega sloga temelji

tudi novi projekt Sustainaware, v katerem se skupaj s projektnimi partnerji lotevamo tudi prilagoditve kalkulatorja ekološkega odtisa za slovenske razmere.

SUSTAINAWARE

Mednarodni projekt Sustainaware poteka v okviru finančnega instrumenta nemškega ministrstva za okolje - EUKI (European Climate Initiative), njegov glavni namen pa je ozaveščanje mladih z območja Srednje Evrope o podnebnih spremembah in načinih njihovega blaženja. Stična točka med podnebnimi spremembami in uporabo ekološkega odtisa je predvsem ogljični odtis, ki prispeva okrog 60 % k celotnemu ekološkemu odtisu v svetu in Sloveniji. Ukrepi za zmanjševanje ekološkega odtisa in blaženje podnebnih sprememb posledično v veliki meri sovpadajo in stremijo k preoblikovanju vzorcev proizvodnje in potrošnje v bolj trajnostne. V ta namen bo v projektu Sustainaware pripravljenih več izobraževalnih dogodkov in gradiv, že omenjena slovenska različica kalkulatorja ekološkega odtisa, poletna šola o podnebnih spremembah ter mednarodni posvet mladih o trajnostnosti in podnebjem. V projektu sodelujemo z Inštitutom za zdravje in okolje ter nevladnima organizacijama Mladinska zveza Brez izgovora in CliMates, o dogodkih in gradivih pa bomo sproti obveščali prek oddelčne spletne in Facebook strani.

Katja Vintar Mally in Nejc Bobovnik

Delovanje Društva mladih geografov Slovenije EGEA Ljubljana v zimskem semestru

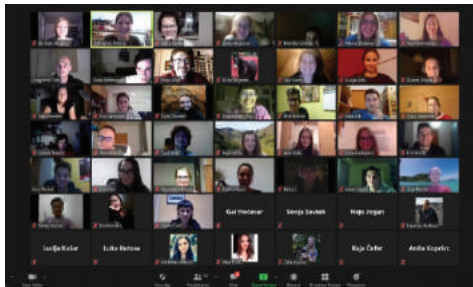
Društvo mladih geografov Slovenije EGEA Ljubljana kljub neljubim razmeram deluje nemoteno, a na malce drugačen način. Še vedno organiziramo dogodke, predavanja in natečaje, le da ti potekajo preko spleta. Prvi dogodek, predavanje dr.

Boštjana Roglja o ameriških volitvah, je imel rekordno število udeležencev do sedaj.

Dr. Boštjan Rogelj je predaval o letos zelo aktualni temi ameriških volitev (foto: T. Ivanc).

Uspešno smo izpeljali tudi GIS delavnico s Sašem Stefanovskim, v sklopu Geography Awareness Week-a, ki je bila s strani zveze EGEA razglašena za drugo najbolj poučno delavnico v zvezi!

GIS delavnica je bila letos posvečena platformi ArcGIS Online (foto: D. Turk).

Zadnji dogodek v letu 2020 je bila motivacijsko obarvana okrogla miza o karieri in delu geografov, kjer smo gostili šest zaposlenih geografov. Ob organizaciji spletnih dogodkov ugotavljamo, da ima v določenih pogledih spletno organiziranje gotovo nekatere prednosti. Vedno znova opažamo, da se tovrstnih dogodkov udeleži več študentov, kot se jih sicer v živo. Ne glede na tovrstne prednosti smo mnenja, da fizičnega stika ne prekaša nobena še tako kvalitetna spletna delavnica, zato komaj čakamo, da se naši dogodki ponovno vrnejo v predavalnice, GIKL, odročne skavtske kočice in še kam.

Ob koncu koledarskega leta smo nekateri člani društva postali tudi skriti Božički in obdarili drug drugega. Poudarek smo dali darilom z lokalnim značajem. Tik pred prazniki je izšla decembrska številka GEOmix-a, ki jo je izdal nov uredniški odbor in vsebuje veliko aktualnih ter zanimivih geografskih vsebin. Svoj prispe-

vek smo dodali tudi tradicionalni oddelčni prednovoletni čajanki, kjer je naš član Matic Kokošar prispeval k humornemu zaključku dogodka.

Zveza EGEA (Evropsko društvo študentov geografije) je v danih razmerah svoje sicer pestro dogajanje malce okrnila, vendar kljub temu ne miruje in še vedno vestno organizira številne spletne dogodke, kot so kvizi, predavanja, ogledi filmov, družabni večeri, sestanki, delavnice ipd. Vrstnike lahko študenti tako spoznate prek socialnih omrežij in virtualnih srečanj, vsi skupaj pa upamo, da se bomo kmalu lahko videli tudi v živo na izmenjavah, kongresih, ekskurzijah ali katerem drugem dogodku v Evropi.

Polona Karin Nikolić in Taja Ivanc

Leto 2020 je zaznamovala tudi inventura v knjižnici Oddelka za geografijo

V letu 2020 smo v knjižnici Oddelka za geografijo izvedli inventuro, ki jo po zakonu opravljamo na vsakih pet let. Tokrat smo za razliko od prejšnjih delnih inventur morali preveriti celotno zalogo gradiva, tako tisto v COBISS-u, kot gradivo, ki še ni vnešeno v COBISS. Gradivo je na različnih lokacijah, in sicer v knjižnici in kartografski zbirki, na hodniku in v predavalnicah 233 in 019 v zgradbi FF ter v dislociranem skladišču v Zgornjih Jaršah.

Inventuro smo izvajali s podporo podjetja LibStock in njihove aplikacije za inventuro knjižničnega gradiva. Pri inventuri so poleg zaposlenih sodelovali tudi študenti Manca Dečman, Špela Klopčar in Sašo Stefanovski. Z odčitavanjem gradiva smo pričeli v začetku marca, sočasno smo začeli tudi s preureditvijo knjižnice. Zaradi epidemije COVID-19 je delo s presledki trajalo vse do konca avgusta. Število vseh odčitkov v inventuri je bilo 75.689. Po zaključku odčitavanja smo pričeli z razreševanjem, saj se je izkazalo, da je bilo 1.064 enot manjkajočega gradiva. Ugotovili smo, da je med drugim prišlo do napak pri odčitavanju (čitalec ni prebral črtne kode, ker je bila le-ta že delno izbrisana ali slabo natisnjena ali pa je poleg črtne kode na nalepki prebral tudi črno kodo na knjigi za

ISBN številko). Problem so bile tudi serijske publikacije, ki imajo dvojno (vzporedno) številčenje. Zaloga skoraj vseh teh revij se je pojavljala na dveh mestih – pri manku in višku. Po dolgotrajnem preverjanju se je izkazalo, da manjka le 62 enot gradiva.

Za ročno inventuro smo skupaj pregledali 9578 enot. Popisali smo knjige v omarah na hodniku in v skladišču v Zgornjih Jaršah, skupaj 804 knjig. V signaturni knjigi smo nato pregledali 5615 signatur in ugotovili, da je 112 knjig založenih. Pregledali smo tudi 3703 separate, založenih je 56. Točnega števila manka pa ne moremo podati, ker je pri nekaterih vpis nečitljiv, na nekaterih knjigah pa manjka nalepka s signaturo. Želimo si, da te knjige čim prej vnesemo v COBISS, saj bomo le tako lahko ugotovili dejanski manko in pogrešane knjige odpisali.

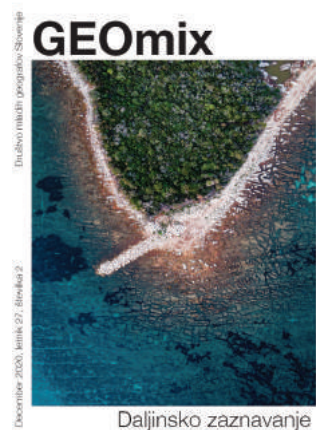
V kartografski zbirki smo pregledali stenske karte. Od skupno 260 stenskih kart je 5 založenih. Odpisali smo 3, ki so bile pogrešane že pri prejšnji inventuri.

V prihodnjih treh letih moramo dokončati še ročno inventuro v kartografski zbirki, ker je zaradi obsežnosti še nismo uspeli izvesti. Pregledati moramo še okrog 25.000 enot gradiva.

Ida Knez Račič

Izšel je nov GEOmix na temo daljinskega zaznavanja

Sredica decembrskega Geomixa je postregla s štirimi primeri uporabe podatkov daljinskega zaznavanja za proučevanje stanja in dinamike procesov na Zemljinem površju.

Osrednja tema tokratnega GEOmixa-a je daljinsko zaznavanje (vir: GEOmix).

Obravnavajo tako fizično geografske kot tudi družbeno geografske pojave z uporabo različnih tipov podatkov različnih senzorjev, obravnavane pojave poudarjajo z različnimi metodami in podajajo ključne ugotovitve ter prispevajo nova spoznanja v paleto znanj, ki jih skupaj imenujemo daljinsko zaznavanje.

Kristina Cerar je v članku naslovljenem *Opazovanje mestnega toplotnega otoka* uporabila večspektralne posnetke niza satelitov Landsat za primerjavo razvoja toplotnih otokov Ljubljane in Ptuja. Osredotočila se je na obdobje med letoma 1986 in 2019. Toplotna otoka je definirala s pomočjo indeksa SUHI (Surface Urban Heat Island) ter ugotovila, da je temperatura v mestih višja, ne glede na velikost mesta, največje vrednosti indeksa se pojavljajo v poletnih mesecih, analiza časovne vrste pa nakazuje tudi na to, da se temperaturne razlike med mestom in okolico večajo proti koncu obravnavanega obdobja. Ta ugotovitev namiguje na to, da se bo v prihodnosti vpliv toplotnega otoka na kvaliteto življenja v mestih povečeval ter, da bi bilo smiselno glede tega ukrepati. Avtorica prispevka poda tudi nekaj predlogov gradbenih in načrtovalskih ukrepov za nižanje temperatur zraka in povečevanje zračne cirkulacije v mestih.

Posnetke satelita Landsat je uporabila tudi *Nataša Gantar* v prispevku z naslovom *Uporaba satelitskih posnetkov Landsat za proučevanje širjenja mest*. Z namenom spremljanja spremembe pozidanih površin mesta Nairobi v Keniji je iz satelitskih posnetkov izračunala indekse, ki nakazujejo na pozidanost na zajetem površju. Slikovne točke je na tiste, ki predstavljajo pozidano površino in ostale ločila z uporabo Otsijevega pristopa določitve praga ter ocenila natančnost klasifikacije. S tem je ugotovila, da se kot najbolj uporaben indeks izkaže VgNIR-BI, boljše rezultate pa dobimo z uporabo podatkov novejših senzorjev kot je Landsat 8 OLI.

S podatki daljinskega zaznavanja lahko proučujemo tudi geomorfološke oblike. Tematike se je lotila *Lena Koprivšek* v članku *Primerjava*

izbranih metod hrapavosti površja na območju zemeljskih plazov v delu porečja Buče. V članku je zelo dobro predstavljena problematika plazenja tal ter uporaba DMV za kvantifikacijo vrednosti kazalnikov v podobnih geomorfoloških okoljih. Digitalni model višin v ločljivosti 1 m, izdelan iz podatkov LiDARskega skeniranja površja Slovenije (porečje Buče), je uporabila za izračun kazalnikov hrapavosti površja. Indeksi temeljijo na uporabi premikajočih oken ter računanju statistik pikslov znotraj okna. Slednje je vizualno interpretirala ter podala zelo natančen opis rezultatov in »morfometrije« indeksov hrapavosti ter ovrednotila prednosti in pomanjkljivosti posameznega indeksa. Ugotavlja, da bi boljša ločljivost podatkov ne vrne vedno boljših rezultatov in za izboljšanje, v določenih primerih predlaga uporabo podatkov nižje ločljivosti, kar bo zagotovo olajšalo delo in skrajšalo čase obdelave podatkov marsikomu, ki se bo lotil podobnih tem.

Tudi pri daljinskem zaznavanju vegetacije se uporablja tehnologija LiDAR, najpogosteje pa ponovno posegamo po večspektralnih posnetkih. Pomembno dopolnilo slednjim, pogosto pa tudi edini vhodni podatek, so hiperspektralni posnetki. Temo kaj so, kako se razlikujejo od večspektralnih in kako jih dopolnjujejo ter kako pripomorejo k ločevanju drevesnih vrst na posnetkih, je obdelal *Lenart Štut* v prispevku *Daljinsko zaznavanje izbranih drevesnih vrst z uporabo večspektralnih posnetkov Landsat in hiperspektralnih posnetkov Hyperion*. Poleg dveh različnih tipov posnetkov Gorenjske, je uporabil tudi različna tipa klasifikacij pokritosti tal za ločevanje drevesnih vrst macesna, smreke, bukve in ruševja ter ovrednotil rezultate. Z analizo natančnosti klasifikacij je ugotovil, da imajo hiperspektralni posnetki pri dotični klasifikaciji nižjo skupno natančnost, vendar so boljši (v primerjavi z večspektralnimi) za medsebojno ločevanje zelo podobnih tipov oziroma vrst. V tem primeru so to iglavci. Po drugo strani je za ločevanje iglavcev in listavcev, uporaba večspektralnih posnetkov vrnila boljše rezultate.

Celoten GEOmix je dostopen tudi preko spleta na sledeči povezavi: <http://geomix-dmgs.weebly.com/>
Aleš Grlj

Nastajanje promocijskega videa o študiju geografije na Oddelku za geografijo FF UL

Prejšnja leta smo dijakom študij geografije na našem oddelku poleg informativnih dni promovirali tudi na dnevnu odprtih vrat. Obiskali smo posamezne srednje šole, na nekaterih smo poskrbeli za izpeljavo terenskih vaj. Ker pa nam je tokrat epidemiološka situacija onemogočila izvedbo dosedanjih praks, smo na pobudo dveh srednjih šol, za njihovo virtualno karierno orientacijo dijakov, pripravili promocijski video, ki si ga bodo lahko ogledali in se (seveda) navdušili za študij geografije. Določena je bila delovna skupina (v sestavi S. Kušar, A. Grlj, J. Zupančič in L. Miklič Cvek) za pripravo scenarija. Video je pripravil (in določene segmente še dodatno posnel) Nejc Kavka.

Delovna skupina se je pri zasnovi scenarija odločila, da bo v promocijskem videu poudarila razliko med srednješolskim in fakultetnim nivojem študija geografije, kako ta poteka, kakšni so pogoji (prostori) za študij in možnosti za zaposlitev po zaključku študija. V sklepnem delu pa poudariti, da geografija postane geografom način življenja, ki študijske kolege povezuje še dolgo po koncu študija.

Končni izdelek je bil narejen dokaj hitro, saj je bil datum prve promocije načrtovan že decembra. Video se prične s posnetki pročelja Filozofske fakultete, sprehoda po stopnišču, do nihajnih vrat oddelka, ki se odprejo z napisom »Geografija odpira vrata« in »nagovorom« utemeljitelja slovenske geografije A. Melika, da bo morda geografija odprla vrata tudi njim. Sledi razlaga, kaj so osnove geografskega proučevanja, ki jo dopolnjujejo atraktivni posnetki iz drona. Z izjavami zaposlenih geografov, ki delajo na različnih področjih (Alpska konvencija, Geološki zavod, Turizem Bohinja, osnovna šola itd.) smo želeli opozoriti, da znanje geografije omogoča zaposlitev na različnih delovnih mestih. Virtualni sprehod skozi oddelek, obogaten s posnetki s

terenskih vaj, spremljajo kratke izjave študentov, v katerih povedo, zakaj so se odločili za študij geografije in kaj jim je pri študiju najbolj všeč. Zadnji posnetek je izsek iz praznovanja 100-letnice oddelka, iz katerega veje generacijska povezanost in dobri odnosi med kolegi geografi.

Ker bo Informativni dan letos potekal v e-okolju, smo se na oddelku odločili in pripravili promocijski video (vir. Youtube).

Z dokaj skromnimi sredstvi in v pogojih, ko ni bilo možno posneti običajnega utripa in vrveža v predavalnicah ter na hodnikih, smo naredili sicer tehnično manj dovršen a zadovoljiv izdelek. Vsaj prve kritike pravijo tako. Da bo promocija dosegla čim širši krog dijakov, bo video poslan pedagogom geografom po različnih srednjih šolah in gimnazijah. Video si lahko ogledate na povezavi <https://youtu.be/qpO4ImTdCEo>.

Lucija Miklič Cvek

Tradicionalna geografska prednovoletna čajanka ali tradicija, ki se ji nikoli ne odpovemo

V sredo 23. decembra 2020 je na daljavo potekala tradicionalna geografska prednovoletna čajanka. Kljub prostorski ločenosti smo z njo povezali vse generacije študentk in študentov, zaposlene na Oddelku za geografijo pa tudi tiste, ki so predavalnice že zapustili.

Predstojnik Oddelka za geografijo dr. Simon Kušar je uvodoma nagovoril vse zbrane. V slavnostnem nagovoru je izpostavil predvsem pozitivne stvari iz leta 2020: končno se je izvedla prenova GIKL-a, v prenovljeni knjižnici lahko sami iščemo literaturo po prenovljenih policah, prostor je bolj svetel in z več prostora za študij, oddelek je bil kljub trenutnim okoliščinam praznično okrašen ipd. Opozoril je tudi na nadaljevanje geografskih doživetij, ki so zaznamovala stoletnico. Študijsko leto, ki se je

začelo pred 100 leti, je bilo prvo pravo geografsko študijsko leto, v katerem so se izvajali vsi takratni geografski predmeti. Nagovor se je končal z razglasitvijo in ogledom naj-geografskih novoletnih voščilnic. Sledil je najbolj slovesen del čajanke: podeljenih je bilo osem Oddelčnih priznanj za posebne dosežke pri študiju geografije.

Seznam letošnih nagrajencev Oddelka za geografijo FF UL:

Barbara Gornik: Poslovni modeli zeliščarjev na slovenskem podeželju (magistrsko delo), mentorica izr. prof. dr. Irma Potočnik Slavič

Miha Hlede: Medpredmetno povezovanje geografije, slovenščine in izbirnih predmetov v osnovni šoli (magistrsko delo), mentorici izr. prof. dr. Tatjana Resnik Planinc in izr. prof. dr. Jerica Vogel
Špela Klopčar: Razraščanje invazivnih vrst na izbranih funkcionalnih degradiranih območjih (zaključna seminarska naloga), mentor doc. dr. Blaž Repe

Tin Malenšek: Mestni toplotni otok Novega mesta pozimi 2019/2020 (zaključna seminarska naloga), mentor red. prof. dr. Darko Ogrin

Miha Sever: Verske skupine v Siriji (zaključna seminarska naloga), mentor izr. prof. dr. Jernej Zupančič

Žiga Smrekar: Razvoj celovite geoinformacijske podpore obiskovalcem Levstikove poti (magistrsko delo), mentor izr. prof. dr. Marko Krevs

Eva Ulčnik: Možnosti lokalne energetske samooskrbe na osnovi lesne biomase na Jezerskem (magistrsko delo), mentorica izr. prof. dr. Irma Potočnik Slavič, somentor doc. dr. Milan Kobal

Luka Zaletelj: Uporaba brezpilotnih zrakoplovov za potrebe fotogrametrije in kartografije (zaključna seminarska naloga), mentor doc. dr. Blaž Repe

Osrednja tema čajanke je seveda – čaj. V vabilu na čajanko je bilo napisano, da zanj tokrat poskrbi vsak sam. Kakšen čaj pijemo smo preverili z anketo.

Stalnica čajank je tudi pregled tradicionalne novoletne ankete. Dr. Marko Krevs je predstavil ključne ugotovitve. Zadovoljstvo z Oddelkom in študijem geografije je bilo kljub delu na daljavo in odpovedanim terenskim vajam ocenjeno celo bolje kot v letu 2019!

Ideja za obogatitev čajanke je prišla s strani študentov. Prišli so na idejo, da bi nastopil stand-up komik. In to ne kar kateri: Matic Kokošar. Pri razumevanju njegovih šal in dovtipov je geografsko predznanje zelo priporočljivo ... Mi seveda nismo imeli težav z razumevanjem, tako da smo se dodobra nasmejali. Čajanka se je v sproščenem vzdušju tudi končala: z ogledom videa – voščilom zaposlenih na temo pesmi Na božično noč ter z mogočnim video-ognjemtom.

Če vas je zamikalo: čajanko si lahko ogledate na oddelčnem Youtube kanalu.

Simon Kušar

Tončka je praznovala 70. rojstni dan

V začetku leta je naša bivša sodelavka Tončka Abbad praznovala 70. rojstni dan. Upokojena je že dvanajst let, nam pa se zdi, da nas je še pred kratkim po oddelku spremljal njen smeh in dobra volja. Zaposlila se je leta 1971, ko je takratna bibliotekarka Tatjana Šifrer zaradi povečanja knjižničnega, predvsem pa kartografskega gradiva dosegla, da so razpisali prosto delovno mesto za knjižničnega manipulanta. Tončka po izobrazbi ni bila geografinja, je pa za geografijo in geografije delala s srcem polnih 38 let in ostala ves ta čas zvesta oddelku, kljub temu, da so jo vabili na druga delovna mesta znotraj fakultete. Pogosto je pravila, da se je tu počutila kot doma in da se je vedno z veseljem odpravila na delo. Delo v knjižnici in kartografski zbirki je opravljala zanesljivo in natančno. Najbolj pogosto je delala na izposoji, vodila je evidenco obiska in izposoje, pospravljala knjižnično in kartografsko gradivo, popravljala poškodovano gradivo, urejala kataložne listke, pripravljala zameno revij itd. V začetnih letih je v času odsotnosti tajnice opravljala tudi tajniška dela, priskočila je na pomoč pri načrtovanju terenskih vaj ali pa pretipkala rokopis celotnega učbenika. Da je pomagala zaposlenim ji je bilo samoumevno, kljub temu, da ji je včasih to vzelo veliko dodatnih ur dela. Rada se je spominjala, da ji je nekoč prof. Žagar v zahvalo za to, da je pretipkala celoten učbenik Afrike, prinesel tablico čokolade in da se je te

zahvale zelo razveselila. Kot dolgoletna sodelavka je pravi vir spominov o dogodkih na oddelku. Prav tako dobro pozna vse sodelavce, ki so se v vseh teh letih zamenjali na oddelku. Z nekaterimi, tistimi, ki so bili takrat še študentje, se pozna že od začetka, z prav vsemi pa je bila vedno v dobrih odnosih. Prav tako s kolegi bibliotekarji iz drugih oddelkov, ki so jo tudi zelo cenili in spoštovali. Mnoge generacije študentov se jo bodo spominjale kot prijazno knjižničarko, ki jim je vedno rada pomagala pri iskanju gradiva, včasih spregledala kakšen opomin ali zamudnino in pogosto prisluhnila njihovim težavam. Bila je nepogrešljiv obraz kartografske zbirke. Tudi njene najožje sodelavke v knjižnici jo imamo v zelo lepem spominu in ji ob tej lepi obletnici želimo, da ostane še naprej naša Tončka.

Vse dobro ob jubileju želijo sodelavci in sodelavke Oddelka za geografijo (foto: arhiv Oddelka za geografijo).

Številne generacije študentk in študentov geografije smo že v prvih dneh našega »bivanja« na Aškerčevi spoznale osebo živahnih oči, pristnega nasmeha in prijaznih besed. »Naša« Tončka je bila z nami vsa leta študija, vse nas je poznala po imenu in priimku ter nas budno spremljala na našem študijskem popotovanju. Nekateri smo imeli tudi priložnost in srečo, da smo bili Tončkini sodelavci. Dobra volja in življenjski optimizem sta vedno žarela iz nje, še posebej pa je zaživela, ko je opisovala svoja potovanja po Bližnjem Vzhodu. Ljubezni in dobro voljo zdaj z veseljem deli z vnuki ... in vsa ta pozitivna energija »našo« Tončko ohranja vitalno in vedno mlado.

Sodelavci in sodelavke Oddelka za geografijo

Young Academics Award (Nagrada za mlade znanstvenike)

Stalni sekretariat Alpske konvencije v sodelovanju z info točkami Alpske konvencije in Mednarodnim znanstvenim odborom za raziskave v Alpah (International Scientific Committee on Research in the Alps, ISCAR) vsaki dve leti razpiše natečaj za mlade znanstvenike - Young Academics Award.

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija

Alpska konvencija (ang. Alpine convention) deluje na področju zaščite in trajnostnega razvoja Alp. Vsaki dve leti podeljuje Nagrado za mlade znanstvenike s katero spodbujajo vključevanje mladih v raziskave in inovacije (vir: Alpska konvencija).

V okviru natečaja so nagrajene izjemne magistrske naloge, ki obravnavajo tematike povezane z Alpami. Alpska konvencija na ta način spodbuja vključevanje mladih v raziskave in inovacije, ki so ključnega pomena za promocijo trajnostnega razvoja v Alpah. Osrednja tema natečaja v letu 2020 so bili Izpusti v Alpah: klimatske spremembe in kakovost zraka, meritve in ukrepi. S svojim delom, ki je nastalo pod mentorstvom izr. prof. dr. Irme Potočnik Slavič in doc. dr. Milana Kobala (Katedra za krajinsko znanost in geoinformatiko, Biotehniška fakulteta), je na natečaju sodelovala tudi geografinja Eva Ulčnik, ki je osvojila drugo mesto. V svoji magistrski nalogi z naslovom Možnosti lokalne energetske samooskrbe na osnovi lesne biomase na Jezerskem je obravnavala na prvi pogled preprost proces umestitve sistema daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v nadpovprečno gozdnati alpski občini. Vendar ta proces zaradi številnih dejavnikov, kot so lastniška struktura gozda, seznanjenost in pripravljenost lokalne skupnosti za sodelovanje, povezovanje med odločevalci na različnih ravneh,

zahteva skrbno razpletanje in s tem razjasnjevanje prepletenih niti. Za del naloge, v katerem je predstavljen gozd in lesna biomasa ter izračuni potenciala lesne biomase za potrebe ogrevanja bivalnih objektov v občini, je bilo potrebno usvojiti osnove gozdarstva, pa tudi zapletenega področja energetike.

Izbor je potekal v dveh fazah in v zadnjem koraku je imelo predstavitve pet finalistov. Predstavitve so potekale preko Zoom-a, prisotni pa so bili trije člani žirije, ki so vsem kandidatom zastavili več vprašanj povezanih z njihovim magistrskim delom. Razglasitev rezultatov je potekala 10. decembra v okviru Alpskega tedna Intermezzo 2020 ob zaključku francoskega predsedovanja Alpski konvenciji. Evina naloga je osvojila drugo mesto. Ob tem pa spodbudne novice prihajajo tudi z Jezerskega, saj je bila Razvojni Zadrugi Jezersko odobrena subvencija za izgradnjo sistema daljinskega ogrevanja.

Prispevek o vseh nagrajencih si lahko preberete tudi na spletni strani Alpske konvencije: <https://www.alp-conv.org/sl/domaca-stran/projekti/young-academics-award/>
Eva Ulčnik in Irma Potočnik Slavič

Kaj prepriča dijakinje in dijake za študij geografije?

Oddelek za geografijo čedalje večjo pozornost posveča promociji študija geografije. Pri navduševanju dijakin in dijakov uporabljamo različne pristope: izvedba delavnice na Oddelku, predstavitve na šolah pri pouku geografije ali na kariernih dnevih, skupna izvedba terenskega dela. Da bi izvedeli več o tem, kaj najbolj prepriča dijakinje in dijake, da se odločijo za študij geografije, ter kateri načini promocije so najučinkovitejši, smo za letošnje študentke in študente 1. letnika pripravili poseben vprašalnik.

V raziskavi je sodelovalo 63 oziroma več kot tri četrtine (78,75 %) vseh v prvi letnik redno vpisanih študentk in študentov. Večina (19 oziroma 30,2 %) jih je hodila v ljubljanske srednje šole, večje število jih je tudi iz kranjskih in celjskih srednjih šol. Letošnji bruci prihajajo tudi iz Gorenjske, Notranjske, Dolenjske in Bele Krajine,

Novice

pa tudi iz Obale in vzhodnega dela Slovenije.

Za študij geografije se je polovica (50,1 %) odločila, ker se jim je zdela geografija zanimiv predmet, kar nekaj (17,5 %) pa je bilo nad geografijo navdušenih tudi zaradi drugih razlogov.

Kdo je bil najbolj zaslužen za dokončno odločitev za študij geografije? Odgovor je bil izbran skoraj plebiscitarno: učitelj/ica geografije (59,1 %).

Bližamo se informativnim dnevom.

Od sodelujočih v anketi se jih je informativnega dneva, na katerem so izvedeli več informacij o vsebini in poteku študija geografije na ljubljanskem Oddelku za geografijo, udeležilo skoraj dve tretjini (65,1 %).

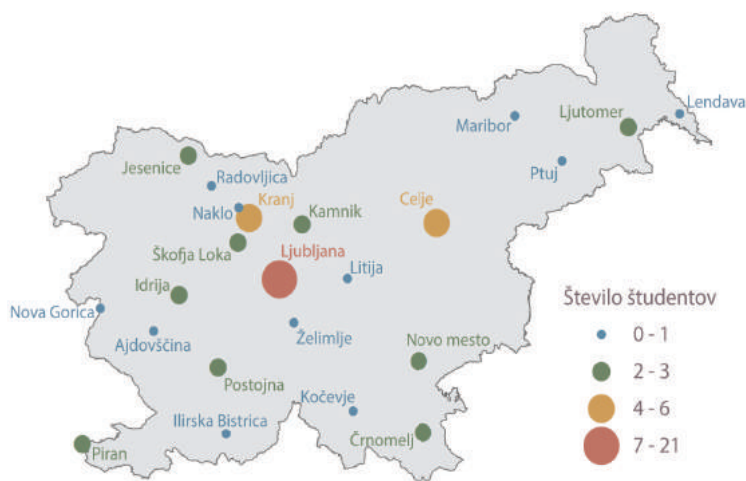
Od promocijskih aktivnosti so študente najbolj nagovorili delo srednješolske učiteljice oziroma učitelja, še posebej učiteljčina/učiteljeva zavzetost in smisel za pripovedovanje. Pomembna promocija geografije so terenske vaje v okviru predmeta, opazno vlogo pa ima tudi informa-

tivni dan.

Izvedena anketa je potrdila dve spoznanji: da so učiteljice in učitelji največji ambasadorji geografije ter da igra pomembno vlogo pri odločitvi za študij geografije tudi informativni dan. Priložnost za promocijo študija geografije, ki bo letos 12. in 13. februarja!

Simon Kušar in Ana Seifert Barba

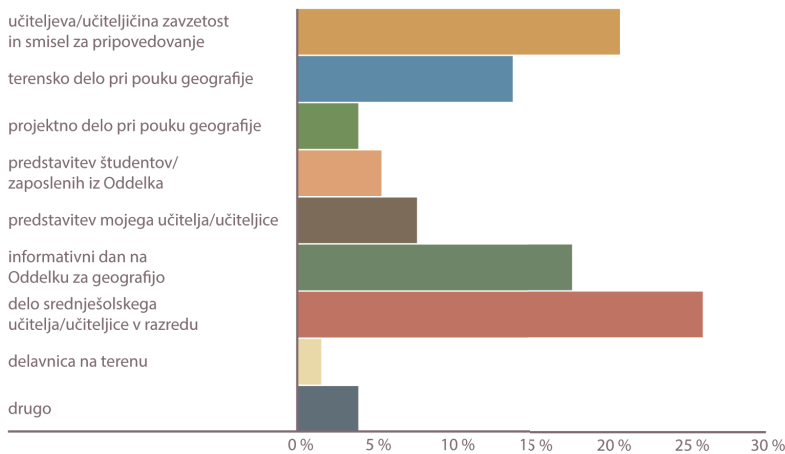
Nekaj zanimivih rezultatov izvedene ankete

Naselje šolanja anketiranih v srednji šoli (vir: Anketa, 2020).

Razlogi za študij geografije (vir: Anketa, 2020).

Kaj od naštetega je najbolj pripomoglo k vaši odločitvi za študij geografije?

Razlogi, ki so najbolj pripomoglo k odločitvi za študij geografije (vir: Anketa, 2020).

Kaj/kdo je študente najbolj navdušil(o) za študij geografije (vir: Anketa, 2020).